

Principiul reciclării

Mi-am propus să prezint problema reciclării așa cum poate fi înțeleasă ca reprezentând un principiu demn de înscris în “codul etic al întreprinderii”, adică în ghidul pentru luarea deciziilor și pentru acțiunile dintr-o organizație. Întrucât întreprinderea trebuie văzută ca o parte a societății, resursele trebuie astfel dirijate, încât și generația viitoare, generația următoare să aibe o șansă pentru conducerea mai departe a întreprinderii.

Pentru a clarifica această problemă trebuie să subliniem că astăzi ne aflăm în fața unei euforii a reciclării, iar cerința de a realiza produse cu drept de recilare sau valabile pentru reciclare este la ordinea zilei.

Teoretic, reciclarea sugerează repetarea procesului de utilizare. Este aceasta posibil întotdeauna? În cazurile cele mai rare am putea afirma această realizare a obiectivului propus, dar noi practic putem să realizăm numai o subciclare sau o preciclare. De asemenea, trebuie să semnalăm problema reciclării produselor destinate consumului, la care avem de a face cu imposibilitatea recăștigării materiilor prime ca substanță, ele nefiind declarate deșeurii. În cazul acestor produse destinate consumului, în special a consumului alimentar, prin reciclare, pot pătrunde elemente nocive, ca de pildă dioxina în compostul de deșeu de la cozonac, coloranții organici în textile, mijloacele de combatere a dăunătorilor în fibra de lemn. Nu trebuie să uităm faptul că la fiecare utilizare a produsului, calitatea se deteriorează, respectiv materiile prime secundare sunt de calitate inferioară față de cele principale, ceea ce duce la scăderea calității produsului în cazul reciclării. După ce am prezentat aceste aspecte ale problemei reciclării, să încercăm să vedem cum trebuie să acționeze o întreprindere care are în vedere aplicarea principiului reciclării.

Considerăm că managerul sau directorul, liderul unei organizații trebuie să aibă în vedere următoarele:

- să înființeze o echipă preocupată de problema reciclării cu angajați ai compartimentelor de cercetare – dezvoltare, de aprovizionare, de marketing etc.;
- să informeze compartimentele întreprinderii care sunt elementele reciclate în procesul de producție;
- să analizeze procesele de reciclare și influența lor asupra mediului;
- să fie analizate costurile legate de utilizarea energiei, asociate procesului de producție în vederea reciclării;
- să se analizeze precis dacă produsul reciclat nu este dăunător sănătății angajaților și nu are efecte nocive asupra consumatorilor;
- să se prezinte linii directoare în cazul în care reciclarea este ingenioasă.

În vederea promovării reciclării în cadrul întreprinderii, considerăm că trebuie avut în vedere:

- utilizarea materiilor prime care se pot separa;

- standardizarea elementelor produsului;
- schimbarea produselor sau serviciilor, structurilor organizatorice, a sistemelor de transport sau comunicații pentru optimizarea reciclării;
- urmărirea recuperării materiilor prime și evitarea deșeurilor.

Întreprinderea pentru a se integra în aplicarea principiului reciclării trebuie să negocieze și cu firme pentru reciclare. De aceea, trebuie avut în vedere, când este posibil, a se cumpăra produse reciclate de la aceeași firmă care reciclează și deșeurile firmei proprii.

Este bine să se realizeze un design pentru fabricant și ambalaj care să înlesnească reciclarea.

Este bine a se urmări creșterea solicitării în privința produselor reciclate prin reclame, informații, etichete pentru fabricate.

În concluzie, sensul reciclării și extinderea ei trebuie să fie privite din punct de vedere economic, dar și ecologic. Cotele ridicate de reciclare impun și la o participare a consumatorilor în aprecierea produselor realizate. Pentru produsele reciclate, pe lângă aprecierea consumatorului trebuie să se analizeze acceptiunea în cadrul pieții, care poate acționa ca un motor în acest proces. De pildă, ce se va întâmpla dacă produsul realizat din hârtie reciclată este mai scump decât cel din materie primă naturală?

În prezent în Germania există bănci de date centralizate pentru reciclare.

În cadrul întreprinderii, problema reciclării poate fi și mai bine înțeleasă dacă este încadrată în acea numită etică rațională care solicită întreprinderea numai la acele norme care sunt valabile pentru o fundamentare solidă și care pot fi transpuse în producție. Acele norme nu trebuie să reprezinte opera bunului plac, a tradiției sau a hotărârilor autorităților, ci numai a situațiilor concrete. În acest fel, considerăm că poate fi aplicat principiul reciclării cu succes.

În privința codului de etică al întreprinderii suntem de părere că problemele legate de principiul reciclării trebuie incluse în felul următor:

- trebuie să asigurăm salariații noștri că pierderile de energie pentru colectarea și transportul produselor de reciclat se află în strânsă legătură cu câștigul și cu economisirea de energie realizată prin obținerea de noi materii prime din materiale secundare;
- să fim siguri că salariații și conducerea organizației trebuie să aplice în cadrul reciclării cunoștințele cu privire la posibilitățile de acumulare de substanțe nocive prin acest proces;
- salariații trebuie să aibă un sentiment de siguranță privind prestarea activității chiar în cadrul procesului de reciclare;

Priorități tehnologice în economia românească

- în cadrul organizației să se dezvolte un proces de reciclare numai atunci când este asigurată eficiența;
- când evitarea acestui proces sau diminuarea lui este determinată de comportamentul social, reciclarea va rămâne impulsionată de piață;
- furnizorii și distribuitorii întreprinderii trebuie să aibă ocazia ca prin procesele de reciclare să obțină un preț mai ridicat;
- salariații trebuie să aibă posibilitatea să vină cu propuneri sau cu critici referitoare la procesul respectiv;
- condițiile la locul de muncă și în cadrul reciclării trebuie să se caracterizeze prin curățenie, ordine, siguranță;
- în cadrul procesului de reciclare trebuie să fie asigurat un management competent ale cărui acțiuni trebuie să fie juste și etice;
- trebuie să asigurăm în cadrul organizației un concept de reciclare corespunzător care să se refere la produsul reciclat;
- să putem asigura în cadrul organizației luarea de decizii etice cu privire la reciclabilitate, contractualitate, substanțe dăunătoare; să se urmărească referitor la produs rentabilitatea, evaluarea, reevaluarea;
- să putem asigura în cadrul întreprinderii dezvoltarea și coordonarea liniilor conducătoare bazate pe realizarea produsului și pe reciclarea produselor viitoare;
- acțiunile managementului reciclării trebuie să fie juste și etice;
- salariații trebuie să fie responsabili și în cadrul acestui proces față de comunitatea în care trăiesc și față de comunitatea globală.

Conf. univ. dr. Rodica TANȚĂU

Bibliografie

1. BESTMANN, U. *Kompendium der Betriebswirtschaftslehre*, Oldenburg Verlag, München, 1992
2. WAGNER, G.R. *Unternehmung und ökologische Umwelt*, Verlag Franz Wahlen, München, 1990